

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/107/2013
Identifikačné číslo spisu:	6211200184
Dátum vydania rozhodnutia:	10.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:6211200184.1

UZNESENIE

I. súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu B. M., bývajúceho vo E., proti žalovanému R. O., bývajúcemu vo O., zastúpenému JUDr. Ivanom Bablenom, advokátom so sídlom vo Veľkom Krtíši, Banícka 33, o zaplatenie 4 000 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp.zn. 1 C 40/2011, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 6. novembra 2012, sp.zn. 14 Co 242/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Veľký Krtíš rozsudkom z 23. marca 2012, č.k. 1 C 40/2011-141 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 4 000 € s 5 % ročným úrokom z omeškania od 28. októbra 2010 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach po 100 €, počnúc dňom 1. apríla 2012 vždy do 15-ho dňa v mesiaci pod stratou lehoty a nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 1 193,31 € na účet advokátky žalobcu Mgr. Viktórie Hellenbart v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že z vykonaného dokazovania mal za nesporne preukázané, že dňa 12. júla 2010 uzavreli účastníci zmluvu o budúcej zmluve ohľadom prevodu členských práv a povinností k špecifikovanému trojizbovému družstevnému bytu, pričom pri podpise tejto zmluvy bola žalobcom zaplatená žalovanému záloha vo výške 4 000 € a zvyšných 13 000 €, ako doplatok na kúpnu cenu, mal žalobca zaplatiť žalovanému najneskôr do 1. augusta 2010. Následne bezodkladne po doplatení sumy 13 000 € malo dôjsť k uzavretiu písomnej zmluvy o prevode členských práv a povinností a k odovzdaniu bytu do držby a užívania žalobcovi. Súd sa skutkovo i právne vysporiadal s argumentačnými dôvodmi účastníkov konania a posudzoval preto predovšetkým platnosť predmetnej zmluvy o budúcej zmluve z hľadiska jej formálnych i materiálnych náležitostí. Zmluva o budúcej zmluve bola uzatvorená písomne, obsahovala záväzok zmluvných strán dojednať budúcu zmluvu, v zmluve bola dohodnutá doba, do ktorej bude uzatvorená zmluva o prevode členských práv a povinností, avšak mal za to, že v predmetnej

zmluve neboli dohodnuté všetky podstatné náležitosti budúcej zmluvy (budúca zmluva o prevode členských práv a povinností podliehala súhlasu družstva, neobsahovala údaje o tom, že prevodca ku dňu prevodu uhradil družstvu všetky pohľadávky z titulu členstva a záloh za užívanie bytu, údaj o tom, kto uhradí prípadný nedoplatok a komu sa uhradí preplatok z vyúčtovania skutočných nákladov). Z uvedených nedostatkov podstatných obsahových náležitostí zmluvy o budúcej zmluve z 12. júla 2010 potom súd vyvodil jej neplatnosť. Ďalej konštatoval prekludovanie práva vyplývajúceho zo zmluvy o budúcej zmluve a s poukazom na ustanovenie § 50a ods. 2 Občianskeho zákonníka uviedol, že v prípade, keď oprávnený subjekt nechal márne uplynúť jednoročnú lehotu na domáhanie sa nahradenia zmluvného prehlásenia druhého subjektu súdnym rozhodnutím, nie je potom možné s úspechom požadovať ani právo na náhradu škody. Navyac žalovaný v konaní ničím nepreukázal, že u žalobcu sú splnené predpoklady zodpovednosti za škodu v zmysle ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka, čím sa vysporiadal s kompenzačnou námietskou žalovaného. K uzavretiu samotnej zmluvy o prevode členských práv a povinností medzi žalovaným a žalobcom nedošlo. Členské práva a povinnosti žalovaný nakoniec previedol na F. F.. Žalovaný v priebehu konania nepreukázal, že by mu vznikli náklady vo výške 250 € spojené s vystáňovaním sa z bytu. Taktiež pokiaľ ide o platby za užívanie bytu za obdobie od augusta 2010 do januára 2011, súd ani v tejto časti kompenzačnú námietku neuznal z dôvodu, že počas tohto obdobia bol žalovaný členom družstva a bolo jeho povinnosťou tieto úhrady platiť. Súd tak neuznal za oprávnenú kompenzačnú námietku v celej sume 1 500 €. Na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že žalovaný od žalobcu prevzal čiastku 4 000 € a následne ustálil, že s poukazom na ustanovenie § 451 ods. 2 a § 456 a § 458 Občianskeho zákonníka sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil, a preto mu uložil povinnosť bezdôvodné obohatenie vydať. Pokiaľ ide o úroky z omeškania, súd o nich rozhodol s poukazom na ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. (žalobca žiadal priznať len úrok z omeškania vo výške 5 %). Žalovanú istinu spolu s úrokom z omeškania podľa ustanovenia § 160 ods. 1 O.s.p. povolil žalovanému splácať v mesačných splátkach za podmienok určených vo výroku rozhodnutia, pričom prihliadol na osobné a majetkové pomery žalovaného. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Banskej Bystrici (odvolací súd) na odvolanie žalovaného rozsudkom zo 6. novembra 2012, sp.zn. 14 Co 242/2012 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 4 000 € s 5% ročným úrokom z omeškania od 1. februára 2011 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach po 100 € vždy do 15-ho dňa toho-ktorého mesiaca, počnúc mesiacom, v ktorom nadobudne tento rozsudok právoplatnosť, pod hrozbou straty výhody splátok. Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy prvostupňového konania vo výške 1 014,20 €, pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 240 € a z trov právneho zastúpenia v sume 774,20 €, na účet splnomocnenej advokátky žalobcu Mgr. Viktórie Hellenbart, v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Výslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku mal za to, že sa na vec vzťahuje iné rozhodujúce ustanovenie právneho predpisu než bolo použité, a preto vyzval účastníkov konania v súlade s ustanovením § 213 ods. 2 O.s.p. na vyjadrenie sa k možnému inému právnenému posúdeniu veci. Následne s poukazom na ustanovenia § 230 Obchodného zákonníka, § 456, § 451 ods. 1 a 2, § 575 ods. 1, § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že zmluva o budúcej zmluve bola uzatvorená platne, nakoľko namietané dôvody jej neplatnosti (nesúlad s § 39, § 49a, § 50a Občianskeho zákonníka) nepovažoval za relevantné. V rozhodnutí ďalej zhodnotil a zdôvodnil, že nedošlo k platnému odstúpeniu od zmluvy zo strany žalobcu a keďže sám žalovaný spôsobil nemožnosť plnenia zmluvy o budúcej zmluve neskoršími právnymi úkonmi, žalovaný bol povinný prijať plnenie z titulu bezdôvodného obohatenia žalobcovi vrátiť. V časti rozhodnutia o istine vo výške 4 000 € sa v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím (aj keď nie s odôvodnením) súdu prvého stupňa. Rozhodnutie v časti týkajúcej sa úroku z omeškania, ktorý súd prvého stupňa priznal žalobcovi v súlade s uplatneným nárokom od 28. októbra 2010, zmenil, a to tak, že priznal žalobcovi úrok z omeškania od 1. februára 2011. Uviedol, že žalovaný sa dostal do omeškania s vrátením sumy zodpovedajúcej bezdôvodnému obohateniu dňom nasledujúcim po 31. januári 2011, kedy žalovaný zmluvou previedol členské práva a povinnosti k predmetnému družstevnému bytu na tretiu osobu, čo malo podľa názoru súdu za následok zánik zmluvy o budúcej zmluve. Odvolací súd zhodne s vysloveným právnym názorom prvostupňového súdu kompenzačnú

námietku žalovaného uplatnenú voči žalobcovi ani sčasti nezohľadnil, pretože žalovaný v tomto smere neunesol dôkazné bremeno. Konštatoval, že žalovaný ničím opodstatnenosť tejto kompenzačnej námietky, a to tak z hľadiska príčinnej súvislosti údajnej škody so zavineným protiprávnym konaním žalobcu, ako aj z hľadiska uplatnenej sumy, nepreukázal. Odvolací súd zohľadniac odvolacie námietky žalovaného, zmenil i výrok rozsudku súdu prvého stupňa o trovách prvostupňového konania a žalobcovi ako procesne úspešnému účastníkovi s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p. priznal právo na náhradu trov prvostupňového konania v sume 1 014,20 €. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 2 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 2 O.s.p. a vyslovil, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko každý z účastníkov mal v odvolacom konaní len čiastočný úspech.

Rozsudok odvolacieho súdu napadol žalovaný dovolaním a navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho aj prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dovolaní namietal, že žalobca porušil povinnosti vyplývajúce z uzavretej zmluvy o budúcej zmluve a nedoplatil mu sumu 13 000 €. Tvrdil, že počas obdobia, kedy v byte nebýval, ale musel hradiť mesačné úhrady spojené s užívaním bytu, mu vznikla škoda, ktorú riadne vyčíslil a špecifikoval. Namietal nesprávne právne posúdenie veci okresným i odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) vo vzťahu ku kompenzačnej námietke, nakoľko rozhodnutia súdov nepovažoval za zákonné a tiež tvrdil, že konanie je postihnuté aj vadou uvedenou v ustanovení § 237 písm. f) O.s.p. Za vadu konania vymedzenú v § 237 písm. f) O.s.p. považoval nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Poukázal na to, že rozhodnutiu súdu vo veci samej musí predchádzať činnosť súdu zameraná na spoľahlivé zistenie skutkového stavu - dokazovanie, zodpovedajúce garanciam spravodlivého súdneho konania v zmysle čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), najmä garanciam obsiahnutým v princípe rovnosti zbraní a práve na kontradiktórne konanie.

Žalobca sa k podanému dovolaniu žalovaného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Z obsahu dovolania žalovaného vyplýva, že prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu vyvodzuje z ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p.

Predpokladom prípustnosti dovolania proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.) je taká zmena rozsudku súdu prvého stupňa rozsudkom odvolacieho súdu, pri ktorej z porovnania rozsudkov súdov oboch stupňov je zrejmé, že práva a povinnosti účastníkov konania boli nimi odlišne konštituované alebo deklarované. Za zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu však možno považovať iba také rozhodnutie, ktorým sa vecne zmeňuje rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o predmete sporu a nahrádza ho svojím iným rozhodnutím (viď rozhodnutie Zo súdnej praxe 36/2006). O vecnú zmenu rozhodnutí ide vtedy, ak oba sudy odlišne posúdili okolnosti významné pre rozhodnutie, v

dôsledku čoho dospeli k rozdielnym skutkovým a právnym záverom, podľa ktorých rozdielne konštituovali a deklarovali práva a povinnosti účastníkov konania. Z uvedeného vyplýva, že rozhodujúce nie je formálne hľadisko, t.j. ako odvolací súd zostavil výrok svojho rozhodnutia (to, ako z hľadiska slovného vyjadrenia označil, zoštylizoval výrok), ale vecné hľadisko, t.j. či výsledkom porovnania obsahu oboch rozsudkov je už uvedená odlišnosť (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3 Cdo 247/2007). Je potrebné uviesť, že pokiaľ odvolací súd zmenil rozsudok iba vo vedľajších výrokoch (napr. o náhrade trov konania) nie je možné napadnúť rozsudok odvolacieho súdu dovolaním iba v tomto rozsahu, pretože musí ísť o zmenu rozsudku vo veci samej. Vec sama je v zásade predmet konania.

V prejednávanej veci okresný súd rozsudkom 23. marca 2013 žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 4 000 € s 5 % ročným úrokom z omeškania od 28. októbra 2010 do zaplatenia. Krajský súd na odvolanie žalovaného zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4 000 s 5 % ročným úrokom z omeškania od 1. februára 2011 do zaplatenia.

Z porovnania výrokovej časti rozsudkov oboch súdov v predmetnej veci a z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, že napriek použitej formulácii o zmene rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo veci samej, odvolací súd 1/ potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v časti výroku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 4 000 € s 5 % ročným úrokom z omeškania. Z uvedeného vyplýva, že súdy oboch stupňov zhodne vyhovelí návrhu v časti o zaplatenie 4 000 € s 5 % ročným úrokom z omeškania, čiže v tejto časti dovolanie žalovaného smeruje podľa obsahu proti potvrdzujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej. 2/ odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil po obsahovej stránke iba v časti výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 5 % ročný úrok z omeškania (od 28. októbra 2010 do zaplatenia).

Ad 1/ Pri riešení otázky prípustnosti dovolania žalovaného vychádzal dovolací súd z toho, že dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku, ani proti rozsudku, ktorému by predchádzalo dovolacie konanie, a napokon ani proti takému potvrdzujúcemu rozsudku, vo výroku ktorého by bola vyslovená prípustnosť dovolania. Jeho prípustnosť preto z ustanovení § 238 ods. 1 O.s.p., § 238 ods. 2 O.s.p. a § 238 ods. 3 O.s.p. vyvodiť nemožno.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, ktoré zistenie by viedlo k záveru, že dovolanie je prípustné bez ohľadu na procesnú formu rozhodnutia odvolacieho súdu a spôsob jeho rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Dovolanie teda v zmysle týchto ustanovení nie je prípustné.

Z vymenovaných procesných väd je v dovolaní výslovne namietaná vada konania v zmysle § 237 písm. f) O.s.p.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Predmetnému dôvodu dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/

možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

Za vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. dovolať považoval nedostatok jasného a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdnych rozhodnutí vydaných v predmetnej veci. Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Ústavný súd podľa konštantnej judikatúry (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) tiež vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.“

Odôvodnenie rozsudku musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., je nepreskúmateľný.

Súd prvého stupňa sa v odôvodnení svojho rozsudku jasným a zrozumiteľným spôsobom vysporiadal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré boli pre jeho rozhodnutie podstatné a právne významné. Jeho skutkové a právne závery (s výkladom aplikovaných právnych predpisov) sú zrozumiteľné.

Odvolací súd svoje rozhodnutie taktiež riadne odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. (čoho sa žalobca v konaní domáhal, čo bolo predmetom odvolania žalovaného, ako sa k odvolaniu vyjadril žalobca, ktoré skutočnosti mal za preukázané, z akých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil a ako vec právne posúdil). Dôvody, na ktorých založil svoje rozhodnutie, nie sú podľa názoru dovolacieho súdu rozporné alebo svojvoľné. Odvolací súd v podstate prevzal skutkový stav, ako ho ustálil súd prvého stupňa a vyjadril aj odlišný právny názor.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k názoru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného.

Občiansky súdny poriadok v § 18 zakotvuje princíp rovnosti. V tejto úprave vychádza z čl. 47 ods. 3

Ústavy Slovenskej republiky, ktorý garantuje rovnaké postavenie účastníkov v konaní. Pod rovnakým postavením účastníkov pritom treba rozumieť také procesné práva účastníkov, ktoré zabezpečia spravodlivý súdny proces. Pod spravodlivým súdnym procesom v ponímaní rovnakých práv treba rozumieť povinnosť súdu zabezpečiť rovnosť zbraní, t.j. možnosť uplatnenia práv, teda rovnakú možnosť navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, zúčastniť sa na procesných úkonoch, možnosť oboznámiť sa s obsahom spisu a pod.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

V súvislosti s námietkou dovolateľa k nedostatočne vykonanému dokazovaniu dovolací súd zdôrazňuje, že právo navrhovať dôkazy, resp. právo vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom nemožno zamieňať s rozhodovaním súdu o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Nevykonanie dôkazov podľa návrhu alebo predstáv žalovaného nie je ani postupom, ktorým by mu súd odňal možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkom konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť nanajvýš k nesprávnym skutkovým záverom, a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k zmätočnosti rozhodnutia (viď napr. aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993 a pod č. 125/1999).

Z uvedeného vyplýva, že vady konania uvedené v § 237 písm. f/ O.s.p. dovolací súd nezistil.

Dovolací súd sa tiež zaoberal námietkou dovolateľa, ktorá vyplýva z obsahu dovolania, že k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) súdmi oboch stupňov došlo v otázke posúdenia existencie predpokladov zodpovednosti za škodu.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobcu boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobcom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Pokiaľ dovolateľ spochybnil úplnosť zistenia skutkového stavu veci treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) vád. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

Ad 2/ Pokiaľ ide o časť výroku rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým po obsahovej stránke zmenil rozsudok súdu prvého stupňa (v časti výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 5 % ročný úrok z omeškania od 28. októbra 2010 do zaplattenia), dovolací súd predovšetkým skúmal subjektívne oprávnenie žalovaného podať dovolanie.

Z povahy dovolania vyplýva, že právo podať dovolanie neprislúcha tomu účastníkovi, v neprospech ktorého rozhodnutie odvolacieho súdu nevyznelo, a ktorý týmto rozhodnutím nebol dotknutý na svojich právach (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5 Cdo 39/2011). V tejto časti výroku odvolacieho súdu bol žalovaný nepochybne úspešný. Dovolací súd preto dospel k záveru, že dovolanie v takom prípade bolo podané osobou, ktorá na jeho podanie nie je oprávnená a sú dané dôvody na odmietnutie dovolania (subjektívna neprípustnosť dovolania). Zo súdnej praxe vyplýva, že pri nedostatku subjektívnych podmienok nemôže súd tento nedostatok zhojiť, to znamená, že ani dovolací súd sa nemôže takýmto dovolaním vecne zaoberať (porovnaj tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 50/1999 a ZSP 5/1998).

Najvyšší súd Slovenskej republiky podané dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. ako procesne neprípustné bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

Rovnako v zmysle ustanovenia § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s ustanovením § 218 ods. 1 písm. c) O.s.p. dovolací súd odmietol aj dovolanie žalovaného smerujúce voči výroku rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania, nakoľko touto časťou dovolania napadnuté rozhodnutie má povahu uznesenia (§ 167 ods. 1 O.s.p.), prípustnosť dovolania proti nemu vylučuje ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. a ani v tomto prípade dovolací súd nezistil, že by došlo k vade konania v zmysle § 237 písm. f) O.s.p.

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovaného nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/ a c/ O.s.p. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.